

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

Rregulla ZRRE/Nr.02/2020

RREGULLA PËR INTEGRITETIN DHE TRANSPARENCËN E TREGUT TË ENERJISË ME SHUMICË

Prishtinë
Qershor 2020

Përmbajtja

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME	3
Neni 1 Qëllimi dhe Fushëveprimi.....	3
Neni 2 Përkufizimet dhe interpretimet.....	3
KREU II NDALIMI I TREGTIMIT DHE DETYRIMI PËR PUBLIKIM TË TË DHËNAVE	8
Neni 3 Ndalimi i tregtimit nga personat e brendshëm	8
Neni 4 Detyrimi për të publikuar informacionin e brendshëm.....	9
Neni 5 Ndalimi i Manipulimit të Tregut	10
KREU III MONITORIMI DHE REGJISTRIMI I PJESËMARRËSE NË TREG.....	11
Neni 6 Monitorimi i tregut	11
Neni 7 Regjistrimi i pjesëmarrësve të tregut	11
KREU IV INFORMATAT KONFIDENCIALE.....	13
Neni 8 Mbrojtja e të dhënave	13
Neni 9 Besueshmëria Operacionale.....	13
Neni 10 Detyrimet e personave që profesionalisht rregullojnë transaksionet.....	13
Neni 11 Bashkëpunimi në nivel të Komunitetit të Energjisë dhe në nivel kombëtar	13
Neni 12 Sekretet profesional.....	14
KREU V MBIQYRJA, HETIMI DHE MASAT ADMINISTRATIVE	16
Neni 13 Zbatimi i ndalimeve ndaj abuzimit të tregut	16
Neni 14 Afatet për marrjen e vendimit dhe publikimit të tij.....	16
Neni 15 E drejta e ankesës.....	17
Neni 16 Masat administrative dhe Gjobat.....	17
KREU VI DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE	19
Neni 17 Ndryshimet	19
Neni 18 Interpretimi	19
Neni 19 Hyrja në fuqi	19

Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji, sipas autoritetit të dhënë me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë Nr. 05/L-084, Neni 9 paragrafi 1, nënparagrafi 1.7, Neni 15 paragrafin 1 nënparagrafi 1.12, Neni 25, Neni 26 paragrafi 1 nënparagrafi 1.1 dhe Neni 54, Neni 55, Neni 56 dhe Neni 57, në seancën e mbajtur me 23.06.2020 miratoi:

RREGULLEN PËR INTEGRITETIN DHE TRANSPARENCËN E TREGUT TË ENERGJISË ME SHUMICË

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 Qëllimi dhe Fushëveprimi

- 1 Rregulla për integritetin dhe transparencën e tregut të energjisë me shumicë (REMIT) përcakton kriteret që ndalojnë praktikën abuzive që ndikojnë në tregjet e energjisë me shumicë, të cilat janë koherente me funksionimin e duhur të këtyre tregjeve, duke marrë parasysh karakteristikat e tyre specifike.
2. Rregulla, poashtu parashikon monitorimin e tregjeve të energjisë me shumicë nga Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE).
3. Kjo Rregull zbatohet për tregtimin e produkteve të energjisë me shumicë.
4. Kjo Rregull nuk cenon aplikimin e legjislacionit të Komunitetit të Energjisë dhe legjislacionit kombëtar të konkurrencës ndaj praktikave të përfshira në këtë Rregull.
5. ZRRE dhe, aty ku është e përshtatshme, autoriteti kombëtar i konkurrencës dhe autoritetet tjera relevante kombëtare bashkëpunojnë për të siguruar që është marrë një qasje e koordinuar për zbatimin e kësaj rregulle, ku veprimet ndërlidhen për një ose më shumë produkte të energjisë me shumicë, në të cilat zbatohen Nenet 3, 4 dhe 5 të kësaj Rregulle.
6. ZRRE duhet të bashkëpunojë me organet kompetente gjyqësore, dhe organet tjera në çështjet që kanë të bëjnë me sjelljet që ndikojnë në integritetin e tregut me shumicë në territorin e Republikës së Kosovës.

Neni 2 Përkufizimet dhe interpretimet

1. Shprehjet e përdorura në këtë rregull kanë këtë kuptim:
 - 1.1. **Informacion i brendshëm** - do të thotë informacioni i një natyre të saktë që nuk është bërë publik, që lidhet direkt ose indirekt me një ose më shumë produkte të energjisë me shumicë dhe që, nëse është bërë publik, ka të ngjarë të ndikojë ndjeshëm në çmimet e atyre produkteve.
 - 1.2. Për qëllimet e këtij përkufizimi, **informacion** do të thotë:
 - 1.2.1. informacioni që kërkohet të bëhet publik në përputhje me Ligjin për Energjinë (Nr. 05/L-081), Ligjin për Rregullatorin e Energjisë (Nr. 05/L-084), Ligjin për Energjinë Elektrike (Nr.

05/L-085), Ligjin për Gazin Natyror (Nr. 05/L-082) dhe Ligjin për Qasjen në Dokumentet Publike (Nr. 05/L-082) duke përfshirë legjislacionin sekondar të miratuara në përputhje me këto ligje;

- 1.2.2. informacioni në lidhje me kapacitetin dhe përdorimin e impianteve për prodhimin, ruajtjen, konsumin ose transmetimin e energjisë elektrike ose të gazit natyror ose lidhur me kapacitetin dhe përdorimin e impianteve të GNL-së, përfshirë mungesën e disponueshmërisë së planifikuar ose të paplanifikuar të këtyre objekteve;
 - 1.2.3. informacioni që kërkohet të zbulohet në përputhje me dispozitat ligjore ose rregullative në Komunitetin e Energjisë ose në nivel kombëtar, rregullat e tregut dhe kontratat ose parimet në tregun përkatës të energjisë me shumicë, përderisa ky informacion ka të ngjarë të ketë një efekt mbi çmimet e produkteve të energjisë me shumicë;
 - 1.2.4. informacione të tjera që një pjesëmarrës tregu do të mund të përdorte si pjesë e bazës së vendimit të tij për të hyrë në një transaksion në lidhje me, ose për të lëshuar një urdhër për të tregtuar një produkt të energjisë me shumicë; dhe
 - 1.2.5. Informacioni do të konsiderohet të jetë i një natyre të saktë nëse tregon një sërë rrethanash që ekzistojnë ose mund të pritët të shfaqen në mënyrë të arsyeshme, ose një ngjarje që ka ndodhur ose mund të pritët të ndodh, dhe nëse është mjaft e specifikuar për të mundësuar nxjerrjen e një konkluzioni lidhur me efektin e mundshëm të atyre rrethanave ose ngjarjeve mbi çmimet e produkteve të energjisë me shumicë;
- 1.3. Manipulimi i tregut - do të thotë:
- 1.3.1. hyrja në ndonjë transaksion ose lëshimi i ndonjë urdhri për tregtimin e produkteve të energjisë me shumicë, i cili:
 - i. jep ose ka të ngjarë të japë sinjale të rreme ose mashtruese në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë;
 - ii. siguron ose përpiket të sigurojë, nga një person ose persona që veprojnë në bashkëpunim, çmimin e një ose disa produkteve të energjisë me shumicë në një nivel artificial, përveç nëse personi i cili ka hyrë në transaksion ose ka lëshuar urdhrin për tregti ka arsye të ligjshme për ta bërë këtë dhe se ky transaksion ose urdhër për tregti përputhet me praktikën e pranuar të tregut në tregun e energjisë me shumicë në fjalë; ose
 - iii. përdor ose tenton të përdorë një mjet fiktiv ose ndonjë formë tjetër të mashtrimit ose kontradiktës që jep, ose mund të japë sinjale të rreme ose mashtruese në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë;
 - 1.3.2. ose shpërndarjen e informacionit përmes mediave, duke përfshirë internetin ose me çfarëdo mjeti tjetër, i cili jep, ose ka të ngjarë të japë sinjale të rreme ose çorientuese në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë, duke përfshirë shpërndarjen e thashethemeve dhe lajmeve të rreme ose mashtruese, ku personi që e ka shpërndarë e dinte, ose duhet ta kishte ditur, se informacioni ishte i rremë apo mashtrues.
- 1.4. Kur informacioni shpërndahet për qëllime gazetareske ose shprehje artistike, shpërndarja e informacionit do të vlerësohet duke marrë parasysh rregullat që rregullojnë lirinë e shtypit dhe lirinë e shprehjes në mediat e tjera, përveç nëse:

- 1.4.1. ata persona kanë, drejtpërdrejt ose tërthorazi, avantazh ose fitime nga shpërndarja e informacionit në fjalë; ose
 - 1.4.2. zbulimi ose shpërndarja bëhet me qëllim të çrregullimit të tregut në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë;
- 1.5. Përpjekje për të manipuluar tregun - do të thotë:**
- 1.5.1. hyrja në ndonjë transaksion, duke lëshuar ndonjë urdhër për të tregtuar ose ndërmarrë ndonjë veprim tjetër në lidhje me një produkt energjie me shumicë me qëllimet e mëposhtme:
 - i. dhënia e sinjaleve false ose mashtruese në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë;
 - ii. sigurimin e çmimit të një ose disa produkteve të energjisë me shumicë në një nivel artificial, përveç nëse personi që ka hyrë në transaksion ose ka lëshuar urdhrin për tregti, vërteton se arsyet e tij për ta bërë këtë janë të ligjshme dhe se transaksioni ose urdhri për tregtim përputhet për praktikën e pranuarë të tregut në tregun e energjisë me shumicë në fjalë; ose
 - iii. përdorimi i një mjeti (mekanizmi) fiktiv ose ndonjë forme tjetër mashtrimi ose mjeti që jep, apo mund të japë, sinjale false ose mashtruese në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë; ose
 - 1.5.2. shpërndarjen e informacionit përmes mediave, duke përfshirë internetin ose me ndonjë mjet tjetër me qëllim të dhënies së sinjaleve false ose mashtruese në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë;
- 1.6. Produkte të energjisë me shumicë - nënkupton kontratat dhe dokumentet që janë derivat i tyre, pavarësisht se ku dhe si tregtohen:**
- 1.6.1. kontratat për furnizimin me energji elektrike ose gaz natyror, kur dërgesa është në Kosovë;
 - 1.6.2. kontratat që lidhen me transportin e energjisë elektrike ose gazit natyror në Kosovë;
- 1.7. Kontratat për furnizimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike ose gazit natyror për shfrytëzim nga konsumatorët fundor - nuk janë produkte të energjisë me shumicë. Megjithatë, kontratat për furnizimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike ose të gazit natyror tek konsumatorët fundor me një kapacitet konsumi më të madh se pragu i përcaktuar në pikën 1.9 do të trajtohen si produkte energjie me shumicë.**
- 1.8. Kapaciteti i konsumit - nënkupton konsumin e konsumatorit fundor të energjisë elektrike ose të gazit natyror në shfrytëzim të plotë të kapacitetit të atij konsumatori. Ai përfshin të gjithë konsumin nga ai konsumator si një njësi ekonomike e vetme, për aq sa konsumi bëhet në tregjet me çmime të ndërlidhura me shumicë.**
- Për qëllime të përkufizimit në pikën 1.8 të këtij Neni, konsumi në impiantet individuale nën kontrollin e një njësie ekonomike të vetme që ka një kapacitet konsumi më të vogël se 600 GWh në vit, nuk do të merret parasysh, përderisa këto impiante nuk ushtrojnë ndikim të përbashkët në çmimet e tregut të energjisë me shumicë për shkak të vendosjes së tyre në tregje të ndryshme përkatëse gjeografike;

- 1.9. **Sektori i energjisë-** dege ekonomike me aktivitete të cilat përfshijnë prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, transportin, depozitimin, shitjen, rishitjen, blerjen dhe furnizimin e energjisë;
- 1.10. **Treg i energjisë me shumicë** - nënkupton tregun brenda Kosovës në të cilin tregtohen produkte të energjisë me shumicë;
- 1.11. **Pjesëmarrës i tregut** - nënkupton çdo person fizik apo juridik, duke përfshirë operatorët e sistemit të transmisionit dhe të shpërndarjes, i cili hyn në transaksione, duke përfshirë vendosjen e urdhrave për tregti, në një ose më shumë tregje të energjisë me shumicë;
- 1.12. **Person** - nënkupton çdo person fizik ose juridik;
- 1.13. **Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE)** - është agjenci e pavarur në sektorin e energjisë, e themeluar me ligjin për Rregullatorin e Energjisë;
- 1.14. **Autoritet Publik** - çdo organ, autoritet ekzekutiv qeveritar, ministri, organ publik, departament, agjenci, ose autoritete të tjera të ngjashme që ushtrojnë kompetenca ekzekutive, ligdhënëse, rregullative, administrative ose gjyqësore në territorin e Kosovës;
- 1.15. **Operator i Sistemit të Transmetimit** - personi fizik, ose juridik përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe, sipas nevojës, zhvillimin e rrjetit të transmetimit në një zonë të caktuar përfshirë kurdo që kjo është e mundur, interkonektorët me sistemet tjera, dhe për të garantuar aftësinë afatgjate të rrjetit për të përmbushur kërkesat për transmetimin e energjisë elektrike;
- 1.16. **Ndërmarrje** - çdo aktivitet biznesor pavarësisht mënyrës së organizimit ose formës së menaxhimit, ndërmarrësi publike e themeluar për kryerjen e aktiviteteve për interes publik si dhe çdo person tjetër fizik ose juridik apo autoritet shtetëror që kryen aktivitet ekonomik pavarësisht se a konsiderohet apo jo subjekt afarist;
- 1.17. **Ndërmarrje e lidhur** - nënkupton një filial ose një ndërmarrje tjetër në të cilën mbahet një pjesëmarrje ose një sipërmarrje e lidhur me një sipërmarrje tjetër;
- 1.18. **Operatori i Sistemit të Transmetimit të gazit natyror** – person fizik apo juridik që kryen funksionin e transmetimit dhe që është përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e sistemit të transmetimit në një zonë të caktuar, përfshirë edhe interkonekcionet e mundshme me sistemet tjera, dhe për garantimin e aftësinë afatgjate të sistemit për të plotësuar kërkesë për transmetimin e gazit natyror;
- 1.19. **Shpërndarja e gazit natyror** - person fizik apo juridik që kryen funksionet e shpërndarjes dhe është përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e sistemit të shpërndarjes, në një zonë të caktuar përfshirë edhe interkonekcionet e mundshme me sisteme tjera dhe për garantimin e aftësinë afatgjate të sistemit për të plotësuar kërkesën për shpërndarjen e gazit natyror;
- 1.20. **Shpërndarja e energjisë elektrike** - personi fizik ose juridik, përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe, sipas nevojës, zhvillimin e sistemit të shpërndarjes në një zonë të caktuar, si dhe ku është e mundur interkonektorët e tij me sistemet tjera, si dhe për sigurimin e aftësisë afatgjate të sistemit për të mbuluar kërkesat e arsyeshme për shpërndarjen e energjisë elektrike;

- 1.21. **Pozitë Dominuese** - pozita e një ose më shumë ndërmarrjeve, që i lejon ato të jenë të afta të veprojnë, për sa i takon ofertës ose kërkesës, në mënyrë të pavarur nga pjesëmarrësit e tjerë në treg si: konkurrentët, klientët ose konsumatorët;
- 1.22. **Infrastrukturë kritike** - nënkupton një aset, sistem ose pjesë të saj të domosdoshme për mirëmbajtjen e funksioneve jetike dhe sociale, shëndetin, sigurinë, mirëqenies ekonomike ose sociale të njerëzve, dhe çrregullimi ose shkatërrimi i së cilës do të kishte një ndikim të konsiderueshëm në Republikën e Kosovës ose në ndonjë Palë Kontraktuese si rezultat i mos mbajtjes së këtyre funksioneve.
- 1.23. **Informacion i ndjeshëm i lidhur me mbrojtjen e infrastrukturës kritike** - do të thotë faktet në lidhje me një infrastrukturë kritike, i cili nëse zbulohet mund të shfrytëzohet me qëllim për të shkaktuar çrregullimin apo shkatërrimin e instalimeve në infrastrukturën kritike;
- 1.24. **Informata konfidenciale** – do të thotë të dhëna, dokumente apo informacione të tjera, komerciale apo teknike, që kanë të bëjnë me dizajnin, rehabilitimin, sigurinë, veprimin, mirëmbajtjen dhe financimin e aktiviteteve të energjisë që nuk janë më në domenin publik dhe që shpallja e tyre mund t'i vë në rrezik interesat komerciale të subjektit fizik apo juridik; dhe
- 1.25. **Palët Kontraktuese** – do të thotë Palët Kontraktuese sipas Traktatit të Komunitetit të Energjisë.

KREU II

NDALIMI I TREGTIMIT DHE DETYRIMI PËR PUBLIKIM TË TË DHËNAVE

Neni 3

Ndalimi i tregtimit nga personat e brendshëm

1. Personat që posedojnë informacion të brendshëm në lidhje me një produkt të energjisë me shumicë, e kanë të ndaluar që të:
 - 1.1. përdorin këtë informacion për të përvetësuar ose disponuar, apo përpiqen për të përvetësuar ose disponuar, për llogari të tyre ose për llogari të një pale të tretë, direkt ose indirekt, produktet e energjisë me shumicë të cilave u referohet ky informacion;
 - 1.2. zbulojnë këtë informacion te çdo person tjetër përveç rasteve kur zbulimi i tillë bëhet në rrjedhën normale të ushtrimit të punës, profesionit ose detyrave të tyre;
 - 1.3. rekomandojnë ose nxisin një person tjetër, në bazë të informacionit të brendshëm, që të blejë ose të siguroj produktet e energjisë me shumicë me të cilat ai informacion është i ndërlidhur.
2. Ndalimi i përcaktuar në paragrafin 1 zbatohet për personat e mëposhtëm që posedojnë informacion të brendshëm në lidhje me një produkt të energjisë me shumicë, anëtarët e organeve administrative, drejtuese ose mbikëqyrëse të një ndërmarrjeje:
 - 2.2. personat me zotërimi në kapitalin e ndërmarrjes;
 - 2.3. personat që kanë qasje në informata nëpërmjet ushtrimit të punës, profesionit ose detyrave të tyre;
 - 2.4. personat që kanë fituar informacion të tillë nëpërmjet veprimtarisë kriminale;
 - 2.5. personat që e dinë, ose duhet ta dinë, se është informacion i brendshëm.
3. Pikat 1.1 dhe 1.3 të paragrafit 1 të këtij Neni nuk zbatohen për operatorët e sistemit të transmetimit kur blejnë energji elektrike ose gaz natyror për të siguruar funksionimin e sigurt të sistemit.
4. Ky nen nuk zbatohet për:
 - 4.1 transaksionet e përfunduara gjatë kryerjes së një detyrimi që është bërë për shkak të blerjes ose shitjes së produkteve të energjisë me shumicë kur ky detyrim vjen si pasojë e një marrëveshjeje të lidhur, ose një urdhër për tregtimin, i vendosur përpara se personi në fjalë të ketë në posedim informacione të brendshme;
 - 4.2 transaksionet e lidhura nga prodhuesit e energjisë elektrike dhe të gazit natyror, operatorët e deponimit të gazit natyror ose operatorët e importit të GNL-së, qëllimi i vetëm i të cilit është mbulimi i humbjes së menjëhershme fizike që rezulton nga ndërprerjet e paplanifikuara, ku mosndërmarrja e një veprimi të tillë do të ndikonte që pjesëmarrësi i tregut të mos jetë në gjendje të përmbushë detyrimet kontraktuale ekzistuese ose kur veprimi i tillë është ndërmarrë në marrëveshje me operatorin e sistemit të transmetimit në fjalë për të siguruar funksionimin e sigurt të sistemit. Në një situatë të tillë, informacioni përkatës në lidhje me transaksionet duhet të raportohet te ZRRË. Ky detyrim i raportimit nuk cenon detyrimin e përcaktuar në nenin 4 paragrafi 1;

- 4.3 pjesëmarrësit e tregut që veprojnë sipas rregullave emergjente kombëtare, ku autoritetet kombëtare kanë ndërhyrë për të siguruar furnizimin me energji elektrike ose gaz natyror dhe mekanizmat e tregut janë pezulluar në një Palë Kontraktuese ose pjesë të tyre. Në këtë rast, autoriteti kompetent për planifikimin emergjent duhet të sigurojë publikimin në përputhje me nenin 4 të kësaj Rregulle.
5. Kur personi i cili posedon informacion të brendshëm në lidhje me një produkt të energjisë me shumicë është një person juridik, ndalimet e parashikuara në paragrafin 1 të këtij Neni do të zbatohen gjithashtu për personat fizik që marrin pjesë në vendimin për të kryer transaksionin për llogari të personit juridik në fjalë.
6. Kur informacioni shpërndahe për qëllime gazetareske ose shprehje artistike, shpërndarja e informacionit do të vlerësohet duke marrë parasysh rregullat që rregullojnë lirinë e shtypit dhe lirinë e shprehjes në media të tjera, përveç nëse:
- 6.1 këta persona kanë, drejtpërdrejt ose tërthorazi ndonjë avantazh ose përfitim nga shpërndarja e informacionit në fjalë; ose
- 6.2 zbulimi ose shpërndarja bëhet me qëllim të çrregullimit të tregut në lidhje me furnizimin, kërkesën ose çmimin e produkteve të energjisë me shumicë.

Neni 4

Detyrimi për të publikuar informacionin e brendshëm

1. Pjesëmarrësit e tregut duhet të publikojnë në mënyrë efektive dhe me kohë informacionin që ata posedojnë në lidhje me biznesin ose stabilimentet të cilat pjesëmarrësi i tregut në fjalë, ndërmarrja e tij mëmë ose ndërmarrja e lidhur, zotëron ose kontrollon, ose për çështjet operacionale për të cilat pjesëmarrësi në treg ose ndërmarrja është përgjegjëse, qoftë tërësisht ose pjesërisht. Shpalosja e tillë do të përfshijë informacione relevante për kapacitetin dhe përdorimin e stabilimenteve për prodhimin, magazinimin, konsumin ose transmetimin e energjisë elektrike ose të gazit natyror, ose në lidhje me kapacitetin dhe përdorimin e stabilimenteve të GNL-së, duke përfshirë disponueshmërinë e planifikuar ose të paplanifikuar të këtyre stabilimenteve.
2. Një pjesëmarrës tregu mund të vonojë, nën përgjegjësinë e vet, dhënien publike të informacionit të brendshëm, në mënyrë që të mos paragjykojë interesat e tij legjitime, me kusht që veprimi i tillë të mos mashtrojë publikun dhe me kusht që pjesëmarrësi i tregut të jetë në gjendje të sigurojë konfidencialitetin e atij informacioni dhe të mos marrë vendime në lidhje me tregtimin e produkteve të energjisë me shumicë bazuar në atë informacion. Në një situatë të tillë, pjesëmarrësi i tregut pa shtyrje të mëtejme do të sigurojë publikimin e informacionit, së bashku me arsyetimin për vonesën e publikimit të tij te ZRRE.
3. Kurdo që një pjesëmarrës tregu ose një person i punësuar ose që vepron në emër të një pjesëmarrësi të tregut, zbulon informacionin në lidhje me një produkt energjie me shumicë gjatë ushtrimit të zakonshëm të profesionit ose detyrave të tij, siç referohet në pikën 2 të Nenit 3 (1), pjesëmarrësi i tregut ose personi duhet të bëjë zbulimin e menjëhershëm, të plotë dhe efektiv të atij informacioni te publiku. Në rast të një zbulimi jo të qëllimshëm, pjesëmarrësi i tregut duhet të sigurojë publikimin e plotë dhe efektiv të informacionit sa më shpejt që të jetë e mundur pas zbulimit jo të qëllimshëm. Ky paragraf nuk do të zbatohet nëse personi që merr informacion ka detyrimin e fshehtësisë, pavarësisht nëse detyrimi i tillë rrjedh nga ligji, rregulloret, statuti i shoqatës ose ndonjë kontratë.

4. Publikimi i informacionit të brendshëm, duke përfshirë formën e përmbledhur, në përputhje me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, Ligjin për Energji Elektrike, Ligjin për Energji si dhe Ligjin për Gazin Natyror ose udhëzimet dhe kodet e rrjetit të miratuara në përputhje me Rregullat në fuqi, nënkupton publikim të menjëhershëm, të plotë dhe efektiv.
5. Paragrafët 1 dhe 2 nuk cenojnë detyrimet e pjesëmarrësve të tregut sipas Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, Ligjit për Energji Elektrike, Ligjit për Energji si dhe Ligjit për Gazin Natyror, përfshirë udhëzimet dhe kodet e rrjetit të miratuara në përputhje me këto ligje dhe rregulla, veçanërisht në lidhje me kohën dhe mënyrën e publikimit të informacionit.
6. Paragrafët 1 dhe 2 nuk cenojnë të drejtën e pjesëmarrësve të tregut për të vonuar zbulimin e informacionit të ndjeshëm në lidhje me mbrojtjen e infrastrukturës kritike dhe vlerësimin e nevojës për të përmirësuar mbrojtjen e tyre, nëse është e klasifikuar sipas legjislacionit në fuqi.
7. Jo më vonë se 6 muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulle, ZRRE do të miratojë dhe publikoj në faqen e saj elektronike rregullat që përcaktojnë:
 - 7.1. modusin, efektivitetin dhe afatin kohor për publikimin e informacionit brenda subjektit të paragrafit (1) të këtij neni;
 - 7.2. rastet që justifikojnë publikimin e vonuar në përputhje me paragrafin (2) të këtij neni, si dhe afatin kohor për, në këtë rast, rregullat e publikimit të zbatueshme;
 - 7.3. kërkesat dhe afatin kohor të zbatueshëm për publikim të njëkohshëm, të plotë dhe efektiv, siç përcaktohet në paragrafin (3) të këtij neni;

Neni 5

Ndalimi i Manipulimit të Tregut

Ndalohet çdo angazhim ose përpjekje për t'u përfshirë në manipulimin e tregut të energjisë me shumicë.

KREU III

MONITORIMI DHE REGJISTRIMI I Pjesëmarrësve në Treg

Neni 6

Monitorimi i tregut

1. ZRRE do të monitorojë aktivitetin tregtar të produkteve të energjisë me shumicë për të zbuluar dhe parandaluar tregtinë bazuar në informacionin e brendshëm dhe manipulimin e tregut vendor.
2. ZRRE do të bashkëpunojë në nivel rajonal nëpërmjet Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë në kryerjen e monitorimit të tregjeve të energjisë me shumicë të referuara në paragrafin 1 të këtij Neni.
3. Për monitorim të tregut të energjisë me shumicë, ZRRE duhet të bashkëpunojë me Autoritetin Kosovar të Konkurrencës, apo ndonjë organ tjetër për monitorim të tregut. Në kryerjen e monitorimit të tillë të tregut, Autoriteti Kosovar i Konkurrencës ose organi i monitorimit të tregut do të kenë të njëjtat të drejta dhe detyrime si ZRRE në zbatim të pjesës së parë të këtij paragrafi, fjalia e dytë e nenit 4 paragrafi 2 dhe nenit 13. ZRRE, më së largu deri me 30 qershor të çdo viti, duhet t'i dërgoj Sekretariatit një raport për aktivitetet e vitit paraprak sipas kësaj Rregulle, dhe gjithashtu ky raport duhet të publikohet në faqen elektronike të ZRRE-së.
4. Jo më vonë se 6 muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulle, ZRRE do të hyjë në marrëveshje me autoritetet përkatëse kombëtare për kryerjen dhe përcaktimin e procedurave për ekzekutimin e përgjegjësive që i nënshtrohen këtij neni. Marrëveshje të tilla do të publikohen në faqen e internetit të ZRRE-së.

Neni 7

Regjistrimi i pjesëmarrësve të tregut

1. Pjesëmarrësit e tregut që hyjnë në transaksione me produkte të energjisë me shumicë në Kosovë, ose shprehin interesin për të hyrë në transaksione të tilla përmes procedurave të tregtimit, duhet të regjistrohen pranë ZRRE-së. Për qëllime të regjistrimit, jo më vonë se 4 muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj rregulle, ZRRE do të aplikoj formatin e regjistrimit të hartuar nga Bordi i Rregullatorëve të Komunitetit të Energjisë dhe do ta publikoj në faqen elektronike.
2. Regjistrimi i pjesëmarrësve të tregut është pa paragjykim ndaj detyrimeve për të përmbushur rregullat e aplikueshme të tregtimit dhe balancimit.
3. Jo më vonë se gjashtë (6) muaj nga afati i aprovimit të kësaj Rregulle, ZRRE do të krijojë regjistra të pjesëmarrësve të tregut në nivel kombëtar, të cilët do t'i mbanë të azhurnuar. Regjistri duhet t'i japë secilit pjesëmarrës të tregut një numër identifikues unik dhe duhet të përmbajë informacion të mjaftueshëm për të identifikuar pjesëmarrësin e tregut, duke përfshirë detajet përkatëse në lidhje me numrin e TVSH-së (tatimit mbi vlerën e shtuar), vendin e themelimit, personat përgjegjës për vendimet operacionale dhe tregtare dhe kontrolluesin ose përfituesin fundor të aktiviteteve tregtare të pjesëmarrësit të tregut. Regjistri i pjesëmarrësve të tregut do jetë publik.
4. ZRRE do t'ia prezantojë Bordit Rregullativ të Komunitetit të Energjisë informatat nga regjistri i vet kombëtar.

5. Pjesëmarrësit e tregut nga paragrafi 1 i këtij neni do të dorëzojnë formularin e regjistrimit të ZRRE përpara se të hyjnë në një transaksion me produktet e energjisë me shumicë.
6. Pjesëmarrësit e tregut të përmendur në paragrafin 1 do të komunikojnë menjëherë të ZRRE çdo ndryshim që ka ndodhur në lidhje me informatat e dhëna në formularin e regjistrimit.

KREU IV INFORMATAT KONFIDENCIALE

Neni 8 Mbrojtja e të dhënave

Kjo Rregull nuk do të cenoj detyrimet e ZRRE-së për të ruajtur konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar, ashtu siç është përcaktuar me Ligjin për Mbrojtjen e të dhënave Personale (Ligji Nr. 03/L-172).

Neni 9 Besueshmëria Operacionale

1. ZRRE duhet të sigurojë konfidencialitetin, integritetin dhe mbrojtjen e informacionit të marrë në përputhje me Nenin 4 dhe Nenin 6 të kësaj Rregulle. ZRRE duhet të merr të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar çdo keqpërdorim dhe qasje të paautorizuar në informacionin e mbajtur në sistemin e saj. ZRRE, autoriteti kombëtar i konkurrencës dhe autoritetet e tjera përkatëse duhet të sigurojnë konfidencialitetin, integritetin dhe mbrojtjen e informacionit që ata marrin në përputhje me Nenin 4 dhe Nenin 6 të kësaj Rregulle, dhe duhet të ndërmarrin hapa për të parandaluar keqpërdorimin e një informacioni të tillë.
2. ZRRE mund të vendosë të publikojë pjesë të informacionit që posedon, me kusht që informacioni i ndjeshëm komercial për pjesëmarrësit individual të tregut, ose transaksionet individuale ose vendet e veçanta të tregut nuk zbulohen dhe nuk mund të nxirren përfundime.
3. ZRRE duhet të vë në dispozicion bazën e të dhënave tregtare komercialisht jo të ndjeshme për qëllime shkencore, në përputhje me kërkesat e konfidencialitetit.

Neni 10 Detyrimet e personave që profesionalisht rregullojnë transaksionet

1. Çdo person që profesionalisht rregullon transaksionet për produktet e energjisë me shumicë që dyshohet në mënyrë të arsyeshme se transaksioni mund të shkelë Nenin 3 dhe Nenin 5, do të njoftojë ZRRE-në pa vonesë të mëtjetshme.
2. Personat që rregullojnë profesionalisht transaksionet në produktet të energjisë me shumicë, duhet të krijojnë dhe mbajnë rregulla dhe procedura efektive për të identifikuar shkeljet e parapara me Nenin 3 dhe Nenin 5 të kësaj Rregulle.

Neni 11 Bashkëpunimi në nivel të Komunitetit të Energjisë dhe në nivel kombëtar

1. ZRRE do të bashkëpunojë me rregullatorët e energjisë të palëve kontraktuese në kuadër të komunitetit të energjisë, duke përfshirë bashkëpunimin në nivel rajonal nëpërmjet Bordit Rregullativ të Komunitetit të Energjisë për qëllimet e kryerjes së detyrave të tyre në përputhje me këtë Rregulle.
2. ZRRE, Autoriteti Kosovar i Konkurrencës dhe autoritetet tjera kompetente, mund të krijojnë forma të përshtatshme të bashkëpunimit për të siguruar hetime efektive dhe eficiente për të kontribuar në një

qasje koherente dhe të qëndrueshme ndaj hetimeve, procedurave gjyqësore dhe zbatimit të kësaj rregulle dhe ligjet përkatëse financiare dhe të konkurrencës.

3. ZRRE pa vonesë do të informojnë Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë dhe Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë në mënyrë sa më specifike, kur ka bazë të arsyeshme për të dyshuar se veprimet në shkelje të kësaj Rregulle janë duke u kryer ose janë kryer brenda vendit ose në një Palë tjetër Kontraktuese.
 4. Kur ZRRE dyshon se aktet që kryhen në një Palë Kontraktuese tjetër janë duke ndikuar në tregjet ose çmimet e produkteve të energjisë me shumicë në Kosovë, atëherë mund të kërkojë nga Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë dhe Sekretariati i Komunitetit të Energjisë të sigurojnë që kërkesat e rregullës REMIT të zbatohen në atë Palë Kontraktuese.
 5. Për të siguruar një qasje të koordinuar dhe të qëndrueshme ndaj abuzimit të tregut të energjisë me shumicë, ZRRE do të informojë Autoritetin Kosovar të Konkurrencës, Sekretariatit dhe Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë, kur ka bazë të arsyeshme për të dyshuar se ka akte që janë duke u kryer ose janë kryer në tregun e energjisë me shumicë, të cilat mund të përbëjnë shkelje të konkurrencës në vend apo në Palët Kontraktuese.
 6. Në kuadër të bashkëpunimit me ECRB, ZRRE do të:
 - 6.1 sigurojë Bordit të Rregullatorit të Komunitetit të Energjisë çdo informacion në lidhje me shkeljet e dyshuara, nëse kërkohet;
 - 6.2 fillojë hetim për shkeljen e dyshuar dhe të ndërmarrë veprimet e duhura për të korrigjuar çdo shkelje të gjetur;
 - 6.3 koordinoj hetimet rreth shkeljes së mundshme që ka pasur efekt ndërkufitar në përputhje me procedurat e Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë.
 7. Nëse ZRRE merr një kërkesë për informacion nga paragrafi 6 i këtij neni ose merr një kërkesë për fillimin e hetimit të një shkeljeje të dyshuar, menjëherë duhet të marrë masat e nevojshme për të adresuar atë kërkesë. Nëse ZRRE nuk është në gjendje që menjëherë të japë informacionin e kërkuar, atëherë do ta njoftojë pa vonesë Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë për arsyet e vonesës.
ZRRE mund të refuzojë të veprojë në një kërkesë për informacion kur:
 - 7.1 pranueshmëria mund të ndikojë negativisht në sovranitetin ose sigurinë e vendit;
 - 7.2 procedurat gjyqësore tashmë janë iniciuar në lidhje me të njëjtat veprime dhe kundër personave të njëjtë të autoritetet vendore; ose
 - 7.3 një gjykim final është dorëzuar në lidhje me personat e tillë për të njëjtat veprime në vend.
- Në një rast të tillë, ZRRE njofton Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë në përputhje me rrethanat, duke dhënë informacion sa më të detajuar për ato procedura ose gjykimin.
8. ZRRE do të marrë pjesë në një grup hetimor të koordinuar nga Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë i thirrur në përputhje me paragrafin 6, duke dhënë të gjithë ndihmën e nevojshme.

Neni 12
Sekreti profesional

1. Çdo informacion konfidencial i pranuar, i shkëmbyer ose i transmetuar në pajtim me këtë Rregull i nënshtrohet kushteve të sekretit profesional të përcaktuar me këtë Nen.
2. Detyrimi i fshehtësisë profesionale zbatohet për:
 - 2.1. personat që punojnë ose kanë punuar për ZRRE-në ose autoritetin tjetër, që është ose mund të jetë në posedim, ose të merr një informacion të tillë në përputhje me këtë rregull ose ndonjë proces hetimor;
 - 2.2. auditorët dhe ekspertët e informuar nga ZRRE dhe autoritetet tjera kompetente.
3. Informatat konfidenciale të pranuar nga personat e përmendur në paragrafin 2 të këtij Neni gjatë kryerjes së detyrave të tyre, nuk mund të zbulohen te ndonjë person apo autoritet tjetër, përveç në formë të përmbledhur në mënyrë që një pjesëmarrës tregu individual ose vendi i tregut nuk mund të identifikohet, përjashtimisht rasteve të parapara me Kodin Penal, dispozitat e tjera të kësaj Rregulle ose legjislacionit tjetër relevant të Kosovës dhe Komunitetit të Energjisë.
4. Pa paragjykuar rastet e parashikuara nga Kodi Penal, ZRRE, organet ose personat të cilët marrin informacion konfidencial në pajtim me këtë Rregull mund ta përdorin atë vetëm në kryerjen e detyrave të tyre dhe për ushtrimin e funksioneve të tyre. Autoritetet, organet ose personat e tjerë mund ta përdorin atë informacion për qëllimin për të cilin u është ofruar atyre ose në kontekstin e procedurave administrative ose gjyqësore që lidhen posaçërisht me ushtrimin e këtyre funksioneve.
5. Ky Nen nuk do të pengojë ZRRE-në që të shkëmbejë ose të transmetojë, në përputhje me legjislacionin vendor, informacionin konfidencial me kusht që ai të mos jetë pranuar nga një autoritet i një Pale tjetër Kontraktuese ose nga Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë apo Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë sipas kësaj Rregulle.

KREU V

MBIKQYRJA, HETIMI DHE MASAT ADMINISTRATIVE

Neni 13

Zbatimi i ndalimeve ndaj abuzimit të tregut

1. ZRRE do të sigurojë që do të zbatohen ndalimet e përcaktuara në nenet 3, 5 dhe detyrimi i përcaktuar në nenin 4.
2. Zyra e Rregullatorit për Energji, në përputhje me kompetencat e dhëna me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, do të ndërmerr masa hetimi në lidhje me ndalimet dhe kërkesat sipas kësaj rregulle, e të cilat do të ushtrohen:

2.1 në mënyrë direkte;

2.2 në bashkëpunim me autoritetin e konkurrencës dhe autoritetet tjera relevante; ose

2.3 me kërkesë të organeve gjyqësore dhe të prokurorisë.

Kur është e përshtatshme, ZRRE mund të ushtrojë kompetencat e veta hetimore në bashkëpunim me tregjet e organizuara, sistemet e përputhjes së tregtimit (trade-matching system) ose persona të tjerë që rregullojnë profesionalisht transaksionet.

3. Veprimet hetuese dhe zbatuese të përcaktuara me paragrafin 1 do të përfshijnë të drejtën:
 - 3.1 për qasje në ndonjë dokument përkatës në çdo formë, dhe të marrin një kopje të saj;
 - 3.2 për të kërkuar ndonjë informacion nga çdo person përkatës, ata që përfshihen në mënyrë të vazhdueshme në transmetimin e urdhrave ose kryerjes së veprimeve në fjalë, përfshirë edhe eprorët e tyre, dhe nëse është e nevojshme, të drejtën për të thirrur dhe dëgjuar ndonjërin prej personave apo eprorët e tyre;
 - 3.3 për të kryer inspektime në vendndodhje;
 - 3.4 për të kërkuar regjistrimet ekzistuese telefonike dhe të komunikimeve elektronike;
 - 3.5 për të kërkuar ndërprerjen e çdo praktike që është në kundërshtim me këtë Rregulle ose aktet e implementuara të miratuara në bazë të saj;
 - 3.6 për të kërkuar nga gjykata për të ngrirë ose sekuestruar asetet deri në përfundimin e hetimit;
 - 3.7 për të kërkuar nga gjykata ose ndonjë autoritet kompetent të vendosë ndalim të përkohshëm të veprimtarisë.

Neni 14

Afatet për marrjen e vendimit dhe publikimi i tij

1. Vendimi për konstatimin e shkeljeve eventuale dhe vendimin për konstatimin e keqpërdorimit dhe abuzimit të tregut me shumicë, ZRRE e merr në afat prej gjashtëdhjetë (60) ditësh, nga dita e vërtetimit të të gjitha fakteve relevante për marrjen e vendimit të tillë.
2. ZRRE në raste të veçanta mund ta zgjasë afatin për marrjen e vendimeve edhe për gjashtëdhjetë (60) ditë.

3. Të gjitha vendimet merren në mënyrë autonome dhe të pavarur nga çfarëdo organi politik apo publik, apo çfarëdo ndërmarrje publike apo private.
4. Vendimet brenda tridhjetë (30) ditësh do të publikohen në faqen zyrtare të ZRRE-së.
5. Të dhënat të cilat konsiderohen fshehtësi afariste do të përjashtohen nga publikimi sipas paragrafit 4 të këtij Neni.

Neni 15 **E drejta e ankesës**

1. Kundër vendimit të ZRRE-së, me të cilën konstatohet shkelja e kësaj Rregulle dhe shqiptimit të masave ndëshkuese si dhe vendimit me të cilin ndërpritet procedura për shkak të çështjeve paraprake, nuk është e lejuar ankesa, mirëpo pala e pa kënaqur në afat prej 30 ditësh, pas pranimit të vendimit mund të inicioj padi për konflikt administrativ në gjykatën kompetente në Republikën e Kosovës.
2. Inicimi i konfliktit administrativ nuk e ndalon ekzekutimin e vendimit.

Neni 16 **Masat administrative dhe Gjjobat**

1. ZRRE në përputhje me Nenin 57 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë dhe Rregullën për Masat Administrative dhe Gjjobat, do të ndërmerr masat ndëshkimore për shkeljet e kësaj Rregulle.
2. ZRRE mund të vendos masa administrative si në vijim:
 - 2.1. Të obligoj personin fizik dhe juridik që të ndërpres kryerjen e aktiviteteve që shkaktojnë shkelje sipas kësaj Rregulle;
 - 2.2. Të shpall të pavlefshëm çdo akt ose vendim që përbën shkelje, të anuloj dhe të shfuqizoj atë;
 - 2.3. Të obligoj personat fizik dhe juridik që të kryejnë të gjitha veprimet e arsyeshme që konsiderohen si të nevojshme për të eliminuar efektet negative, dhe shqiptimin e vërejtjeve;
 - 2.4. Të përcaktoj masa të përkohshme në lidhje me shkeljen e supozuar.
3. Pavarësisht masave administrative të përcaktuara me këtë Rregull, ZRRE mund të vendos edhe gjoba për personat fizik dhe juridik për shkeljet në pajtim me Nenin 57 të Ligjit për Rregullatorin për Energji, si në vijim:
 - 3.1. Nuk jep informata të kërkuara sipas kësaj Rregulle;
 - 3.2. Zbulon informata konfidenciale në mënyrë të papranueshme;
 - 3.3. Nuk jep ndihmën e kërkuar dhe nuk pranon të bashkëpunon me organet kompetente;
 - 3.4. Nuk vepron në pajtim me masat e imponuara për të parandaluar keqpërdorimin e pozitës dominuese;
 - 3.5. Mban llogari që nuk është në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi;
 - 3.6. Vepron në kundërshtim me këtë Rregullë dhe Legjislacionin në fuqi.
4. Për shkeljet e përcaktuara në paragrafin 3 të këtij Neni, personit fizik dhe juridik do t'i shqiptohen gjoba nga (5,000.00 EURO) deri në shumën 10% të të ardhurave që ndërmarrja ka akumuluar gjatë vitit paraprak.
5. Niveli i gjobës sipas paragrafit 4 të këtij Neni do të varet nga faktorët si në vijim:
 - 5.1. Vlera materiale e dëmit të shkaktuar;

- 5.2. Numri i konsumatorëve të prekur;
 - 5.3. Përfitimet financiare nga veprimet e paligjshme të ndërmarra; dhe
 - 5.4. Ndikimi i shkeljes në funksionin e tregut të energjisë.
6. Gjatë shqiptimit të masës administrative dhe gjobës, ZRRE do të njoftoj me shkrim personat fizik dhe juridik për shkeljet e bëra dhe do t'iu jap mundësi dhe kohë që të përgjigjen me shkrim, brenda katërbëdhjetë (14) ditësh nga njoftimi.
 7. ZRRE pas pranimit të përgjigjeve me shkrim nga personat fizik dhe juridik do të vlerësoj ato dhe do të nxjerr vendimin në përputhje me konstatimet dhe shkeljet e vërtetuara.
 8. Nëse gjoba e shqiptuar nga ZRRE nuk paguhet brenda afatit të përcaktuar ligjor, do të iniciohet procedura gjyqësore për pagesë të gjobës si borxh civil.
 9. Masat administrative dhe gjobat e shqiptuara nga ana e ZRRE-së, nuk përjashtojnë përgjegjësinë civile dhe përgjegjësinë penale sipas legjislacionit në fuqi.
 10. ZRRE do ti bëj publike masat ose gjobat e shqiptuara sipas paragrafit 1 për shkelje të kësaj Rregulle, përveç nëse zbulimi i tillë do të shkaktonte dëme joproporcionale për palët e përfshira.
 11. Të gjitha gjobat e mbledhura sipas këtij Neni do të paguhen në Buxhetin e Republikës së Kosovës.

**KREU VI
DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE**

**Neni 17
Ndryshimet**

1. ZRRE mban të drejtën që ta ndryshoj ose ta modifikoj çdo dispozitë të kësaj Rregulle.
2. Procedurat për ndryshimin ose modifikimin e kësaj Rregulle do të jenë të njëjta si për miratimin e saj.

**Neni 18
Interpretimi**

Në rast se ka paqartësi për dispozitat e kësaj rregulle, Bordi i ZRRE-së, do të nxjerrë informacione shpjeguese.

**Neni 19
Hyrja në fuqi**

Kjo Rregull hyn në fuqi në datën e miratimit nga Bordi i ZRRE-së dhe publikohet në faqen zyrtare elektronike të ZRRE-së.

Bordi i ZRRE-së:

Arsim Janova, u.d. Kryesues

Besim Sejfiqaj, anëtar

Selman Hoti, anëtar

Izet Rushiti, anëtar